

Etická komisia prokuratúry

I/4 Spr 1/25/1000-43

Martin, 26. februára 2025

STANOVISKO

Etická komisia prokuratúry na základe žiadostí generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. zo 04. februára 2025 podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

stanovisko:

Konaním, prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorého sa podľa žiadateľa mal dopustiť tak, že:

I.

dňa 07. augusta 2024 asi o 08.10 h na 1. poschodí budovy Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Štúrovej ulici č. 2 v Bratislave, pred kanceláriami osobného úradu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, prokurátor generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, zaradený na odbore legislatívy, stratégie a ústavného práva Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, pri stretnutí sa s, osobného úradu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, neprijateľným spôsobom – kričiac, vytýkal, že rozhodnutie generálneho prokurátora Slovenskej republiky o dočasnom pozastavení výkonu funkcie prokurátora zo dňa 05. augusta 2024 sp. zn., doručila osobne dňa 05. augusta 2024 v mieste jeho bydliska, a keď vysvetlila, že opakovane nebol zastihnutý v služobnom čase v kancelárii na jeho pracovisku na Špitálskej ulici č. 22 v Bratislave, hoci nebola daná žiadna prekážka vo výkone jeho funkcie, ani žiadnemu z nadriadených prokurátorov neoznámil, že sa bude zdržiavať v mieste svojho bydliska, agresívne kričal, že je „poplatná Žilinkovmu režimu“, že „osobný úrad Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vykonáva pre generálneho prokurátora nadprácu“, hrozil jej prstom tesne pred jej tvárou a vyhrážal sa jej podaním trestného oznámenia, pričom priebeh incidentu počulo aj napriek pootvoreným, či dokonca zatvoreným dverám kancelárií viacero štátnych zamestnankýň osobného úradu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, a v nepripustnom verbálnom prejave pokračoval aj po tom, čo v dôsledku intenzity útoku vyšla na chodbu štátna zamestnankyňa, čím

znevážil postavenie, ako osobného úradu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky,

II.

ako prokurátor konajúci v trestnej veci obvineného a spol., evidovanej na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky pod sp. zn., odstupujúc podanie zo dňa 21. júna 2024 z dôvodu príslušnosti inej organizačnej zložke Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky – referátu väzenstva trestného odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, v prípise zo dňa 27. júna 2024 sp. zn. po štandardnom texte v znení „V trestnej veci obžalovaného a spol., vedenej na Generálnej prokuratúre SR pod sp. zn., Vám na vybavenie odstupujem podanie obžalovaného zo dňa 21. júna 2024 týkajúce sa pôsobnosti Vášho referátu.“, uviedol nevhodný sarkastický text v znení: „Verím, že vzhľadom na verejné ocenenie Vašej záslužnej práce zo strany generálneho prokurátora, bude promptné vybavenie daného podania ďalším potvrdením výnimočných manažérskych zručností vedenia Generálnej prokuratúry SR pri personálnom posilnení referátu väzenstva.“, ktorým nepatričným spôsobom znevážil postup generálneho prokurátora Slovenskej republiky spočívajúci vo vytvorení novej organizačnej zložky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky - referátu väzenstva trestného odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a zaradení troch prokurátorov bývalého Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na tento referát,

boli porušené pravidlá prokurátorskej etiky,

obsiahnuté v článkoch 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.4 a 5.7 Etického kódexu prokurátora, schváleného Radou prokurátorov Slovenskej republiky 11. januára 2016 v Starej Lesnej, **pri skutku v bode I. a**

obsiahnuté v článku 5.1 Etického kódexu prokurátora, schváleného Radou prokurátorov Slovenskej republiky 11. januára 2016 v Starej Lesnej, **pri skutku v bode II.**

Odôvodnenie

Generálny prokurátor Slovenskej republiky ako navrhovateľ v zmysle § 16 písm. c) Disciplinárneho súdneho poriadku a ako žiadateľ podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 154/2001 Z. z.“) žiadosťou sp. zn.zo dňa 04. februára 2025 vo veci návrhu na začatie disciplinárneho konania sp. zn. z 22. novembra 2024 proti prokurátorovi Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, zaradenom na odbore legislatívy, stratégie a ústavného práva Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky,, požiadal Etickú komisiu prokuratúry o vydanie

stanoviska, či konanie prokurátora, ktoré je uvedené v bodoch I. a III. žiadosti (bod II. žiadosti sa netýka etiky), neporušuje pravidlá prokurátorskej etiky uvedené v bodoch 4.1, 5.1, 5.2 prvá veta a 5.4 Etického kódexu prokurátora (ďalej len „etický kódex“).

K žiadosti generálny prokurátor Slovenskej republiky pripojil početné prílohy, ktoré pozostávali z disciplinárneho návrhu a z príloh k návrhu na disciplinárne konanie. Ich súčasťou boli úradné záznamy riaditeľky a štyroch štátnych zamestnancov osobného úradu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, spísané po incidente uvedenom v bode I. ohľadom jeho priebehu a odstupujúci prípis z 27. júna 2024, ktorý je predmetom konania podľa bodu II.

Etická komisia na tomto mieste, obdobne ako vo svojom stanovisku z 10. januára 2025 konštatuje, že znenie ustanovení § 217b ods. 1, 2 zákona č. 154/2001 Z. z. svedčí o tej postupnosti, že žiadosť o vydanie stanoviska etickej komisie by mala predchádzať podaniu návrhu na disciplinárne konanie, nakoľko stanovisko etickej komisie je záväzné pre osobu oprávnenú podať disciplinárny návrh proti prokurátorovi.

Rovnako ako v iných prípadoch, etická komisia poskytla priestor na vyjadrenie k podanej žiadosti dotknutému prokurátorovi, ktorý tak učinil podaním z 12. februára 2025, ku ktorému pripojil obsiahle prílohy, pričom poskytol odlišný pohľad na oba skutky.

Podľa § 217b odsek 1 zákona č. 154/2001 Z. z., ak sa osoba oprávnená podať disciplinárny návrh domnieva, že disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení pravidiel prokurátorskej etiky, požiada o stanovisko Etickú komisiu prokuratúry (ďalej len „etická komisia“). Etická komisia vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa.

V zmysle § 217b ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. je stanovisko etickej komisie pre osobu oprávnenú podať disciplinárny návrh záväzné.

Podľa § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z. etická komisia vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej forme, každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť.

V preambule Etického kódexu prokurátora je vymedzený jeho hlavný účel a zásady, z ktorých vychádza tak, že upravuje základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehlbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav. Zdôrazňuje sa povinnosť prokurátora konať v súlade s Etickým kódexom prokurátora pri výkone funkcie prokurátora, ako aj vo svojom súkromí a zároveň jeho záväznosť pre všetkých prokurátorov. Už v preambule etického kódexu sa vyzdvihujú aj kritériá profesionality, zodpovednosti a dôveryhodnosti prokurátora.

V článku 4 etického kódexu je upravená dôveryhodnosť prokurátora.

Podľa článku 4.1. etického kódexu prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

V zmysle článku 4.2 etického kódexu prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

Článok 5 etického kódexu upravuje zdvorilosť a slušnosť prokurátora.

Podľa článku 5.1 prokurátor vystupuje pri výkone svojej funkcie ako aj v súkromnom živote zdvorilo, slušne a ohľaduplne k svojmu okoliu.

V zmysle článku 5.2 prokurátor sa správa slušne a korektne aj ku kolegom zastávajúcim opačné názory. Problémy pomenúva jasne a vecne, pri ich riešení používa vecnú argumentáciu bez kritizovania osoby kolegu, ktorý zastáva opačný názor. Takto sa správa aj k ďalším zamestnancom prokuratúry a akýmkoľvek osobám, s ktorými príde pri výkone svojich služobných povinností do styku.

Podľa článku 5.4 prokurátor svojim morálnym a čestným správaním a zodpovednosťou je príkladom pre ostatných zamestnancov prokuratúry. Prokurátor argumentuje vecne a pokojne, čím zvyšuje dôveru a autoritu prokurátora a prokuratúry.

V zmysle článku 5.7 prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho profesie a prokurátorského stavu.

Etická komisia sa dôkladne oboznámila so všetkými predloženými listinnými materiálmi. V tejto súvislosti však etická komisia zdôrazňuje, že pri svojej rozhodovacej činnosti podľa § 217b zákona č. 154/2001 Z. z. v danom prípade vychádzala výlučne zo skutkových okolností uvedených v žiadosti, nepreverovala a ani nemohla preverovať pravdivosť a preukázateľnosť skutkových okolností a nerobila záver o tom, či sa skutok v bode I. stal tak, ako je v žiadosti uvedený.

Etická komisia na základe skutku v bode I. žiadosti dôsledne posúdila konanie vymedzené skutkovým rámcom, pričom zvažila i vecný dôvod komunikácie, ktorá sa nemala týkať veci vybavovanej prokurátorom, proti ktorému smeruje žiadosť. Nešlo ani o vec týkajúcu sa pôsobnosti prokuratúry vymedzenej zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Predmetom komunikácie teda nebolo riešenie odborných otázok pri plnení úloh, ktorými bol prokurátor poverený, kde pri posudzovaní prezentácie odborného názoru alebo stanoviska v komunikácii kolegov – prokurátorov možno pripustiť určitú mieru dôrazu alebo naliehavosti, pri zachovaní slušnosti, vecnosti a odbornosti. Malo ísť o realizáciu rozhodnutia generálneho prokurátora Slovenskej republiky v personálnej záležitosti iného prokurátora. Osobný úrad Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky je v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorý koná aj vo veciach služobného pomeru prokurátorov. Je nenáležité vyčítať inému prokurátorovi jeho riadne a včasné plnenie služobných povinností. V komunikácii s kolegyňou a vedúcou prokurátorkou teda prokurátor mal prezentovať svoj osobný názor na jej prácu spôsobom, ktorý je navyše v kolegiálnej komunikácii nepripustný, teda zvýšeným hlasom, krikom, používaním výhražných apelov, hroziacej gestikulácie, čo je nepochybne v rozpore so zásadami zdvorilosti a slušnosti a má negatívny dopad na dôstojnosť a dôveryhodnosť samotného prokurátora.

Ak prokurátor komunikuje svoj subjektívny názor na vec osobe, ktorá v danej veci koná z titulu svojho pracovného a funkčného zaradenia, musí zachovať zdržanlivosť, vecnosť a dôstojnosť a zároveň kolegiálny rešpekt a korektnosť. Hoci by bolo jeho subjektívne hodnotenie akokoľvek rozdielne so skutočne realizovaným postupom alebo stavom, s ktorým nesúhlasí, jednoznačne musí rešpektovať rozdelenie úloh v rámci prokuratúry, zodpovednosť jednotlivých prokurátorov za plnenie úloh, ktoré sú im zverené a ktoré vyplývajú z ich pracovného zariadenia alebo funkcie. Aj kritický alebo nesúhlasný názor musí byť prejavovaný slušne, pokojne a vecne. Verbálny útok z dôvodu rozdielného názoru, ktorý vzhľadom na okolnosti vzbudí pozornosť ďalších zamestnancov prokuratúry, zasahuje aj do sféry profesionality a dôstojnosti osoby, voči ktorej je zameraný. Takéto správanie nemôže byť v súlade s pravidlami prokurátorskej etiky, a to so zásadami dôstojnosti, dôveryhodnosti, zdvorilosti a slušnosti prokurátora.

Etická komisia je teda toho názoru, že pokiaľ prokurátor na pracovisku v komunikácii s kolegyňou a vedúcou prokurátorkou o veci, ktorá sa nemala týkať jeho pracovného zaradenia ani úloh, ktoré plní, mal prezentovať svoj kritický subjektívny názor zvýšeným hlasom (kričiac), používajúc zastrašujúce vyhlásenia a verbálne aj neverbálne hrozby – gestá, je takéto jeho správanie porušením pravidiel prokurátorskej etiky obsiahnutých v článkoch 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.4 a 5.7 Etického kódexu prokurátora, schváleného Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11. januára 2016 v Starej Lesnej.

Postup prokurátora vymedzený skutkovým rámcem v bode III. žiadosti (bod II. stanoviska) sa týkal výkonu funkcie prokurátora, bol realizovaný pri plnení úloh, ktorými bol prokurátor poverený v rámci svojho pracovného zaradenia. Je potrebné zdôrazniť, že prokurátor pri výkone svojej pôsobnosti koná v súlade so zásadou profesionality. Vybavenie podania jeho odstúpením vecne príslušnej organizačnej zložke Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky je súčasťou rozhodovacej činnosti prokurátora v rámci výkonu pôsobnosti prokurátora vymedzenej zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Takýto postup realizovaný písomnou formou sa musí striktne riadiť kritériami odbornosti a vecnosti, čomu však zodpovedala len prvá časť prípisu v bode II. tohto stanoviska. V ďalšej časti prokurátor formuloval vyjadrenie nesúvisiace s predmetom veci, a to formou posmešnej, teda ironickej narážky smerujúcej k činnosti organizačného útvaru, ktorému je písomnosť adresovaná („Verím, že vzhľadom na verejné ocenenie Vašej **záslužnej** práce bude promptné vybavenie daného podania...“) a výsmešného komentovania organizačného rozhodnutia vedenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vytvoriť daný organizačný útvar („...ďalším potvrdením **výnimočných** manažérskych zručností vedenia Generálnej prokuratúry SR pri personálnom posilnení referátu väzenstva“), na ktorý boli zaradení aj prokurátori zrušeného Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Takéto vyjadrenie nemôže byť súčasťou vecného vybavenia konkrétneho podania. Prokurátor nemôže svoj úradný postup, hoci „len“ v internej komunikácii v rámci prokuratúry, zneužívať na subjektívne hodnotenie organizačných a riadiacich aktov nadriadených prokurátorov ani vyjadrovať očakávania s rýchlosťou vybavenia veci iným prokurátorom, navyše spôsobom vzbudzujúcim zdanie znevažovania postupov nadriadených a zosmiešňovania práce kolegov prokurátorov.

Pri akomkoľvek kontexte vzniku predmetného prípisu nemožno v ňom vidieť úmysel oceniť prácu vedenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky alebo prokurátorov pôsobiacich na novovytvorenej organizačnej zložke. Takáto forma prejavovania subjektívnych postojov a hodnotení nemá miesto v rozhodovacej činnosti prokurátora, ani v služobnom styku prokurátorov alebo v interných písomnostiach a dokumentoch. Plnenie úloh prokurátora nie je priestor pre glosovanie diania v rezorte prokuratúry. Prokurátor musí byť spôsobilý zdržať sa nevhodných vyjadrení, nesúvisiacich s vecou, v ktorej koná. V danom prípade však tento prejav nie je len nevhodný. Svedčí o tom, že prokurátor nezvážil dopad vyjadrenia na vnímanie osoby jeho samotného, na zdvorilosť, slušnosť a ohľaduplnosť, ktoré sú spojené s profesiou, ktorú zastáva.

Ak teda prokurátor pri plnení úloh v oblasti výkonu pôsobnosti prokurátora pri odstúpení podania fyzickej osoby príslušnej organizačnej zložke Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v písomnosti, ktorou odstúpenie realizoval, nad rámec vecných a odborných argumentov odôvodňujúcich jeho postup uviedol už vyššie citované vyjadrenie, takéto jeho konanie je podľa názoru etickej komisie v rozpore s pravidlami etického správania prokurátora obsiahnutými v článku 5.1 Etického kódexu prokurátora, schváleného Radou prokurátorov Slovenskej republiky dňa 11. januára 2016 v Starej Lesnej.

Mgr. Alexander Kunderát
predseda etickej komisie